

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu 'ese Daminec'a si Joi'a la fio-care done septemani cu adansulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura a foiei, pre afara la 2. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 7.

ANULU XXIV.

Sabiu 22 Ianuariu (3 Febr.) 1876.

tru celelalte parti ale Transilvaniei sf pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

+

Franciscu Deák

Namque orbis terrarum divitias accipere nolo pro patria caritate.

De Vita excell. imp.

Ungari'a este astadi in doliu! Si are cuventu sa fia, pentruca Atlantulu care a purtat'o singuru pre umerii sei mai doue diecenie si a ferit'o de multe si mari fatalitati, jace fara de suflare si preste cate-va momente va fi inghititu de mormentu.

Unu fenomenu politicu raru in tempurile nostre moderne a fostu acel'a, pentru care doliulu se incepu susu in palaturile regale si se termina in colib'a cea din urma. Elu, investitu cu o simplitate, cum cetimu despre unii barbati illustri din tempulu clasicitatii antice, a pusu iubirea patriei si natiunei sele mai pre susu de tote bogatiile pamentului si cu arm'a acest'a a cuceritu tote inimile celor mari si a castigatu tote inimile celor mici si intr'unu tempu de doue diecenii a concentratu tota vietia natiunei magiare si a patriei sele Ungari'a in persona sea.

Si lucru admirabilu! nu purpuru dinasticu, nici lustrulu aristocraticu l'a radica la inaltimea celui dintaiu barbatu alu Ungariei. Impregiurarea ca atatu inim'a catu si capulu a fostu la loculu lor, l'a pus, dupa o scola indelunga, la acelu locu sublimu pre care l'a gasitu finea vietiei sele.

Vieta lui politica nu se incepu cu deceniile din cestiune. Spiritulu lui a inceputu a lumina in intunereculu trecutulu incainainte de an. 1840, tempulu pregatitoriu pentru evenimintele cele mari din patria si din Europ'a, dela 1848. Pre atunci Deák era numai in sirurile combatantilor, inse in fruntea acelei partide, care lupta pentru progresu si activitate si pentru successiva delaturare a privilegiilor. Spiritulu lui avu inse sa treca prin fazele unei lamuriri, cari sa-lu faca aceea ce deveni mai tardiu. Aci atingemu in trecatu persecutiunile ce avu sa le sufere din partea nobilimei mici, togm'a pentru successiva delaturare a privilegiilor si in fine delaturoiulu ministeriului de justitia din 1848, sub presidiulu lui Battyani. Desamagirea ce i o pregetisa zelulu seu patrioticu si de dreptate l'a facutu sa se retraga unu tempu de pre aren'a publica si sa apara ierasi candu valurile amenintiau Ungari'a si candu Ungari'a l'a remuneratu cu demnitatea ministeriale. Numai patriotismulu l'a adusu ierasi pre aren'a luptei politice. Pusetiunea lui in ministeriu a fostu forte grea. Elu cautu in tempulu acestu agitatu de omeni fara prevedere politica sa modereze si sa impedece rostogolirea Ungariei in abisulu, in care cadu in 1849, inse pre atunci fara succesu. Sgomotulu nestemperarei a fostu asidat de mare, incatu ori-ce voce, ce esprimu natiunea, era neaudita si absorbita de tumultulu celu mare. Ce era sa faca? decatu, ca sa nu fia responsabilu cu consciintia sea de pecatele conationaliloru sei, sase retraga de nou dela orice activitate politica. Tempulu celu din urma alu revolutiunei l'a petrecutu acestu mare barbatu, dar in a dou'a retragere dicendu-si pote si elu: „*flere possum sed jware non.*“

Mai bine de unu deceniu Deák petrece sub nivelulu eveniminteloru. La 1861 a datu ierasi semne de vietia; dar semnele aceste atat'a au fostu de puternice, incatu tota atentiuinea conationaliloru sei a fostu indreptata asupra si mai pre urma concentrata in trensulu. Era si cauza sa fia.

Deák de acum, lamuritu prin invetiaturile vietiei era in multe privintie altulu, se deosebe de celu inainte de 1848. Celu de atunci inca nu era cu totul deosebitu de catre cele pamentene si de aceea lu vedemu pre fotoliulu ministerialu. In chiarificatiunea sea cea noua nu mai gasimu intr'ensulu nimic'a decatu idealulu patriotismulu. „Eu nu sum decatu unu simplu cetatianu“ dicea elu chiaru si la 1873.

Si dela maxim'a acest'a, carea reprezenta simplitate si superioritate, totu de odata, nu s'a abatutu pana la finea vietii sele.

Nici poste inalte, nici titluri maratie, nici orduri illustre, nici viatia splendida, nu avura nici o putere asupra lui. Tote aceste se inverteau in giurulu lui ca nise planete stralucitoare elu insa nu mai intru in sirurile loru nici odata. Ca unu Fabricius modernu, locuia in doue odai a unui hotelu („Regina Angliei“) si aci, in simplitatea locuintei sele, primea pre rege, pre principi, pre ministri si pre toti cei mari ai tieriei.

Viata acest'a mare si multu cuprindietoria, care a datu viatia la atatea lucruri importante a inceputu pre la finea anului 1872 a se inclina catre apusulu ei.

Agitatiunile interne, pre cari repositulu le a sciutu cu atat'a taria domoli si infrena in interiorulu seu, voru fi fostu de multe ori in viatia sea forte agitate. De multe ori, nevedite si nesimtite in afara, voru fi facutu cu atatu mai mare sguuire in laintru si trupulu, acestu vasu fragilu alu spiritulu, a resistatu pana la unu tempu, dara in fine si resistintia lui s'a vediuu infranta.

Unu morbu, care este mai alu tuturoru omeniloru mari, a inceputu in anii din urma a rode mai iute firulu vietiei. Defectulu inimei a devenitu morbu greu, carele se termina cu mortea in nepsea de 28 Ianuariu st. n.

Omulu nu este in stare de pune pedeci legiloru firei. Cest'a din urma nu face exceptiuni cu nimenea, ori cine aru fi. Dara dupa calculi omenesci ne este iertata a ne esprima dorintie. Deci, fatia cu mortea acest'a carea o privimu cu totu dreptulu de unu insemnatu evenimentu, amu fi doritu, ca sa se fia mai amanatu si sa lase pre barbatulu perdutu in sinulu natiunei si patriei sele. Pentru ca si pentru natiunea magiara si pentru patria acestu spiritulu puternicu a disparutu pre curendu. Pentru natiunea magiara, dicemu, ca a disparutu pre curendu, pentru-ca numai in doue periode a le desvoltarei patriei sele a pututu fi cu dens'a. In periodulu dintaiu vocea lui fu trecuta cu vederea si patri'a cadu in abisu. In periodulu alu doilea si castiga valorea de a fi luata in sema si ascultata si patri'a si relu ierasi pusetiunea perduta. Ave sa urmeze periodulu alu treilea, in care sa se reguleze referintiele interne ale patriei asiá ineatu sa se multiamesca toti fiii aceleiasi patrie de ori si ce natiunitate. Deák a facutu unele mici an-

ticipatiuni si in privintia acest'a, odata la 1867, candu se adresa catre magiarii din Transilvania cu cuvintele: „voi o sa ne dati multu de lucrul de pretinsunile vostre;“ de altadaca candu intr'o desbatere parlamentara vorbi despre multiamirea si spriginirea natiunitatiloru. Mortea a fostu mai grabnica de catu realizarea a partiei a trei'a a problemei sele celei mari ce se prea ca ia incredintiatu provedintia. Obstaculile au fostu mai durabile de catu palm'a vietiei unui omu, de si mare si puternicu in cuventu si fapta.

Dara deca vietia lui a trebuitu sa se supuna legiloru firei, speramu ca spiritulu si compatiunea intre conationalii si compatiotii sei, si ceea ce n'a pututu seversu Deak voru seversu urmatorii lui in principii.

Deci, fara de a cautu la natiunitatea acestui mare si intieptu patriotu, carele nu numai a invinsu cu puterea argumenteloru, dara a si castigatu, carele nu a invinsu numai pre altii dara s'a invinsu si pre sine, punendu iubirea patriei mai pre susu de tote bunurile lumesci, sa asistamu cu spiritulu si cu inimile nostre la ceremoni'a funebrele din departare si cu aceea iubire de patria, de care a fostu ineesufletitu elu in tota vietia lui, sa pronunciamu celui mai mare patriotu cu pietate unu: Fiai tierin'a usiura si memori'a eterna!

Immormentarea lui Deak va fi astadi. Dupa cele premerse immormentarea va fi imposanta.

Ministrulu reg. ung. de culte si instructiunea publica a avisatu pre toti capii bisericesci din Ungari'a despre mortea patriotulu Fr. Deak.

Escelenti'a Sea Inaltu preasantulu Archieppu si Metropolitu Mironu Romanul a plecatu luni cu trenulu de ser'a la Budapesta spre a asista la immormentarea lui Fr. Deak.

Comitele fundulu regiu Mauritiu Conradu a plecatu la Budapesta.

Deputatiuni la immormentarea lui Deak. Universitatea din Clusiu a tramisu la Budapesta o deputatiune pre carea o compunu: rectorele universitatiei si dela fia care facultate cate unu membru. Cetatea Clusiuului tramite o deputatiune de trei membri. Cetatea Sabiuului tramite o deputatiune de trei membri din cetate si doi din districtu.

Foile din capital'a Ungariei fara deosebire de partida dedica umbre marelui defunctu cuvinte de recunoscintia si simpatia adeverata.

„Pesti Naplo“ scrie: Nici odata natiunea n'a avutu sa deplanga pre unu repositu mai mare de cum a fostu Fr. Deak. Dorerea sea se bucuina in facere si nu pote mesura pierderea; barbatii se sentiescu orfani, ei sci ca Ungari'a e orfana, aici patri'a a pierdutu in Deak pre parintele seu. Stim'a si multiamirea peregrineza la repositulu dandu-i binecuvantarea, tier'a se imbraca in doliu si fia-care biserica se roga pentru sufletulu defunctulu lui Ddieu care a datu din grati'a sea natiunei sele acestu sufletu.

In amaraciunea nostra privimu plini de ingrigire in viitoriu, aici patri'a nu mai are fia intieptu. Petrusi cum getamu asupra, a sortiei si ne hotarimu a iubi patri'a, a trai' numai pentru patrie si a invetiati generatiunile viitoare sa-si iubisca patri'a sea cu credintia si virtutea, cu care o a iubitu Fr. Deak. Mormentulu ce va ascunde corpulu lui e pentru tiara unu locu santu, unu altariu, la care se voru ruga si nepotii. Dara spiritulu lui Deak nu-lu stapanesce mormentulu, elu traiesce si va trai aducendu patriei unguresci viitorulu seu.

„Ellenöy“ se esprima astfelu: Deak, omulu dreptu, nu mai existe. Tempurile si periodele vinu si trecu: tempurile noue produc noi barbati, noue spirite; tier'a va inflori si antic'a virtute a parintiloru va reinvia in stranepoti; unu Fr. Deak nu vomu mai ave. Nu va fi lipsa de marime, de energia, de inimi sante si invapariate, pre catu tempu providentia va fi cu noi; totusi natiunea a avutu numai unu Deak si nu va mai ave altulu. Intr'o mie de ani se nasce numai unu Deak si pentru o natiune numai unulu. Noi nu mai avem unu Deak, mai multu nu putemu dice, celelalte le va dice istoria.

„How“ termina articulu seu asiá: Pamentulu a nascutu spirite titanice, cari au navalitu asupra ceriului, in fruntea asaltoriloru stá F. Deak, in manile sele falfaiá stindardulu, elu a luminatu drumulu. Acum acest'a lumina s'a stinsu pentru totu-deun'a, cu tote aceste noi credemu, ca vomu ajunge in pamentulu promisiunei. Lupt'a ce amu luptatu condusi de densulu, a fostu o iliada ungruesca, unu Omeru ungruescu sa o descrie, noi inse ne incercamu sa rabdamu amar'a lovitura ce a suferitu natiunea prin mortea lui, cu curagiulu barbatu ce l'amu mostenitu dela densulu.

„Kelet népe“ constata, ca Deak a fostu unicu barbatu in Ungari'a, care a avutu nu numai popularitatea, dara si priceperea si curagiulu, de a da fatia de pretensiuni populare ale natiunei svatulu, sa primesca politic'a, din carea a resultatu renascerea statulu ungruescu. Adencu miscata sta natiunea langa cosciugulu marelui seu fiu. O dorere nespusa ne coplesiesce inimele. Suvenirile unei epoce mari prin lupte, suferintie si rezultate insufletitoare, trecu pre dinaintea spiritulu nostru. Si acum candu figur'a cea mai mare a acestui tempu intra in panteonulu nemoriei, indreptamu in dorerea nostra catre atotu potintele o rogaciune lina de multiamita, pentruca ni-a datu unu astfelu de barbatu.

Revista politica.

Sabiu in 21 Ianuarie v.

La 17 Ianuariu n. se dede de scire ambeloru case ale parlamentulu ungruescu, ca marale patriotu Ungurescu Deák a repositu. Dupa ce se dede espressione viua dorerei profunde asupra acestei perderi mari se facura dispositiunile de lipsa, spre a se da multu regretatulu barbatu onorea cea de pre urma intr'unu modu demnu de faptele si meritele lui stralucite. Presidentulu casei deputatoru va anuncia perderea cea mare ce suferu tier'a tuturoru municipiloru, senatulu imperialu si ministeriulu.

Cuventulu funebru lu va rostí Col. Ghyczy. In dieta se va tiené o deosebita serbare de jale.

Pregatirile ce se facu promitu, ca inmormntarea ce va urmá Joi la 11 óre a. m. dela palatulu Academiei, va fi un'a dintre cele mai stralucite. Jurisdicțiunea din Budapesta a invitatu pre cele-lalte jurisdicțiuni sa participe la inmormntarea prin deputatiuni, asemenea facu si alte corporatiuni din Ungaria. O deosebita onóre se vede si in dispositiunea, cá marele defunctu sa se inmormnteze pre spesele tieriei, pentru care a luptatu cu succesu preste 40 ani.

Unele tribunale (celu din Brasiovu s. a.) nu primira rogárele advocatiloru contr'a folosirei exclusive a limbii magiare, ci in locu de a le substerne ministeriului le respinsera din capulu locului. „Pesti Napló“ de Vineri afla acést'a procedere a tribunaleloru corecta si motivata prin lege. Pentru a preveni ori-ce indoieála „P. N.“ propune crearea unei legi scurte, in care sa se enuncieze, ca limb'a afaceriloru advocatiali trebuie sa fia cea ungrésca.

Totu odata conjura acést'a fóia guvernulu, cá sa nu asculte de representárele advocatiloru.

Deputatiunea camerei advocatiloru din Sabiu ce a plecatu la Pesta in caus'a limbii a fostu primita la 18 Ian. v. de ministrulu justitiei B. Perczel in audientia. Ministrulu primí representatiunea si respunse cu bunavointia:

„Respunsulu relativu la interlatiunea lui Transchenfels, care pentru insemnatatea lucrului se va statóri in consiliulu ministerialu, va fi si resolutiunea la representatiunea d-vóstre. Camer'a e chiamata, a promové pre lángra justitia si adeveratele interese ale statului.“

Din Bucuresci se tramise la „Independinti'a belgica“ telegram'a urmatoria: „Contr'a presidentelui cabinetului (Lasc. Catargiu) s'a incercatu unu atentatu. Atentatorulu e unu impiegatu destituitu pentru defraudare, cáru ministriulu n'a voitu sa-i redee postulu. Ministrulu presedinte e usioru ranitu, atentatorulu e arestatu.“

Cetimu in „l'Italie“ urmatóarele: „Gasimu intr'unu organu alu dlui de Bismark, „N. Deutsche Zeitung“ declaratiuni cari ni se paru curióse a le relevá. Acestu diurnalu, analisandu o brosiura aparuta la Parisu sub acestu titlu: *Franci'a si Germani'a la primavér'a viitóre*, dice ca acést'a brosiura corespunde de minune tendintiei pacifice a politicei germane. Este chiaru Franci'a, adauga jurnalulu dlui de Bismark, care va determiná insesi natur'a raporturiloru cari aru dorí a avé cu Germani'a: déca ea voesce a renuciá fracamente si lealmente la ori-ce feliu de idei de revansia, déca voiesce sa abandone pretentiunea de a se erigiá in soldatulu papei, nimicu nu va impedeá pre cele dóue natiuni de a legá relatiuni de sincera amicitie.

Articululu adauga ca Franci'a nu este amenintata de nimeni in propri'a sea securitate, si ca ea póte a se ocupá fâra grige de desvoltarea prosperitatiei interióre cu certitudinea de a nu gasí nici decum pe Germani'a in calea sea, atátu câtu ea va urmari o politica de pace.“

Cetimu in „Pressa“:

Pre câtu s'a vediatu din óre-care telegrame din Belgradu, luptele eroice ale erzegovineniloru si prafulu de pusca, alu cáru mirosu vine dela hotarulu Serbiei, unde ostirile otomane stau gramadite, nu au potutu face sa se uite luptele de partide din intru, spre a fi unite gat'a de ori-ce eventualitate. Rosii din Serbi'a, cá si cei

dela noi, devinu din ce in ce mai pasionati pentru luptele personale si de partitu, tocmai in aceste impregiurári grele. In Scupcin'a Serbiei, dice „le Nord“, suntu multi radicali si cuventulu loru de ordine se vede a fi suprimarea si luptele de partitu, darea in judecata a ministeriului Marinovici pentru trecutu, cá si in Greci'a.

„Camer'a din Aten'a, dice „le Nord“, n'a asteptatu multu spre a gasí imitatori. Camer'a Serbiei aru avé altu ce-va mai bine de facutu, ni se pare, decátu de a-si perde tempulu in recrimináre retrospective; ea aru face mai bine sa se ocupe mai putienu de trecutu si mai multu de presintele si viitorulu principatului serbu. Administratiunei intiepte si luminate a ministeriului Marinovici datoresce Serbi'a o mare parte din prosperitatea de care s'a bucuratu in anii din urma.“

Eata in ce modu se exprima Revist'a de luni din Vien'a, care reclama pentru populatiunile crestine dreptulu de a participá egalu cu musulmanii la tóte interesele politice si sociale ale imperiului otomanu si a le asigurá garantii serióse de executarea acestoru reforme:

„Pórt'a nu se va opune la realizarea unui proiectu care-i este recomandat in numele întregiei Europe si care nu póte fi atribuitu politicei exclusive si egoiste a unui singuru statu. De siguru ca nu va fi vorb'a a obtiené dela Pórt'a concessuni generale, si ca puterile trebuie sa insiste pentru a asigurá garantii pozitive de realizare. Turci'a póte avea obiectiuni legitime de opusu ideei de a face pre Bosni'a si Erzegovin'a autonome, dara nu vedemu ce aru avea, sinceramente vorbindu, de obiectatu contr'a admiterei crestineloru de a participá la gestiunea afaceriloru proprii si la cooperarea deslegárei cestiuiloru practice ale vietiei politice, in just'a mesura ce le acordá starea lucruriloru. Garantii formala se afla óre-cum in insasi situatiunea, in dreptulu populatiuniloru de a gerá propriile loru afaceri si in educati'a ce trebuie a li se dá pentru a le face demne de a se guverná de sine. Déca Pórt'a iá decisiuni serióse si primesce consiliiele puteriloru — ceea ce e singurululu midilocu pentru a cástigiá increderea populatiuniloru, pacificarea atunci devine posibilá, si se póte considerá chiaru cá realizabile oper'a amalgamáriei in califatulu din Constantinopole a tuturiloru elementelor care adi tindu a se despartí. Acest'a e scopulu puteriloru si acest'a trebuie sa fia mai pre susu de tóte scopulu Portiei otomane.“

Ultimele sciri ce ne aducu organele din strainatate, si anume oficiosulu „Standard“ din Londr'a si „le Nord“ dela 23, afirma pozitivu ca guvernulu Angliei a aderatu in modu completu la not'a contelui Andrassy si la program'a recomandata de puterile dela Nordu pentru Turci'a, si ca acést'a adessiune a Engliterei s'a facutu fâra nici o reserva. Acést'a probéza, observa „le Nord“, unu revirimentu semnificativu in politic'a englesa. Oficiosulu „Journal de St. Peterburg“ exprima satisfactiunea sea pentru acést'a buna intielegere intre puterile garante si dice ca Russi'a nu si-a parasitu politic'a ei traditionala in orientu de a protege popórele crestine, iéra Europ'a a renuciatu la acea neincredere si banuiala cu care priviá in trecutu politic'a imperiului rusescu, apreciandu in aceste impregiurári desinteresarea si lealitatea sea.

Amu spusu in numerulu precedente, ca nu cunóscemu inca cuprinsulu in estenso alu notei contelui Andrassy si programei de reforme si garantii ce au recomandat acum Tur-

ciei tóte puterile garante. Este vorb'a in acea programa de acordarea autonomiei mai multu séu mai putienu intinse pentru Bosni'a si Erzegovin'a? Acést'a pare ca este dorinti'a ésprimata de puteri, spre a ajunge la pacificarea aceloru tieri ce se lupta cu eroismu pentru libertatea loru, déca vomu judecá dupa cele scrise de oficiós'a Revista de luni din Vien'a. Acést'a idea resulta si din organulu guvernului rusescu, „Journal de St. Petersburg“, care gasesce reformele promise dela sine de cátra Pórt'a otomana cá neindestulátore si lipsite de garantiile necesarie. Eata cum se exprima „Journal de St. Peterbourg“: „Este acum recunoscutu din tóte partile ca reformele promise de Turci'a dela sine suntu neindestulátorie spre a putea restabilí liniscea in provinciile rescutate si ca in interesulu pácei Europei, puterile au dreptulu si datorii de a asigurá cele mai serióse garantii pentru executarea reformelor necesarie.“

Nu avemu obiceiulu, dice „Pressa“ a cántá in tóte dilele osanele Mariei Séle Domnitoriului, precum faceau onor. nostri adversari dela „Romanulu“ pre candu erau la putere. Déru ne simtimu datorii cá romani si publicisti a dá desmintire si a protestá contr'a atacuriloru si insinuariloru perfide cu care se servescu oposantii nostri contr'a suveranului Romaniei, cáru'i'a tier'a 'i detoresce salvarea ei din prapasti'a in care se afundase in 1866, si inaugurarea stabilitátii, fortiei morale si activitatii oneste in intru, a prestigiului si demnitatii nationale in fati'a Europei.

Amu protestatu inca de ieri contr'a unoru sciri false reproduse de „Romanulu“ din o fortia fâra importantia din Parisu, care e unu feliu de sucursala a organeloru rosii dela noi; acést'a e foiti'a numita „Tablettes d'un spectateur.“ Revenimu adi, precum amu promis, si denuntiamu inca odata procederea antinationala si anticonstitutionale, cu care dinasticii din 68 dela „Romanulu“ acreditéza si respandescu sgomote false cá acelea ca M. S. Domnitoriulu aru voi sa abdica etc. Ei colportéza asemenea sgomote dupa foiti'a parisiana „Tablettes d'un spectateur“, si in locu de a le desminti, le acreditéza publicandule fâra reserva.

Si nu numai M. S. Carolu, ci si principele Milanu alu Serbiei a devenitu obiectulu atacuriloru nedemne ale rosiloru nostri. Ei spunu, impreuna cu tablitiele unui spectatoru, ca ambii acesti principi stau gat'a sa abdica si se parasésca tierile lor in aceste impregiurári grave ale Orientului!

Alu cui interesu sérvá onor. nostri oposanti candu respandescu nisce asemenea sgomote false, cu care voru sa discrediteze tier'a si sa i arete vitoriulu espusu la voi'a intemplárii in impregiurarile grave ale orientului de adi? Óre interesele Romaniei serva patriotii nostrii liberali-nationali dela „Romanulu“, candu arata Europei si ravnitoriloru din afara, ca la noi lucrurile suntu vremelnice. Tronulu in ajunulu vacantiei, si ca prin urmare... cine poftesce póte intrá si ocupá Romani'a fâra resistentia?!

Ale cui treburi facu adversarii nostri candu voru sa ne arate Europei in o stare de slabiciune in intru, si lipsiti chiaru de scutulu de aparare ce avemu in iubutulu nostru domnitoriulu Carolu I. care ne a scapatu din prapasti'a din 1866, si in care Romani'a vede astadi unitatea si tari'a ei morala, stabilitatea si scutulu ei de aparare contr'a furtunelor ce se anuntia in Orientu, si care trebuie a ne gasí uniti si tari in intru, spre a fi respectati din afara?

Óre prin atacuri si bravade necuviincióse contr'a domnitoriului, prin

sgomote false de abdicári etc., voru oposantii nostri sa-si recománde tier'a inaintea puteriloru garante si s'o ocrótesca contr'a ori-cáru periculu si rivna din afara.

Sciti, onor. adversari, ca cele dise in foiti'a „Tablettes d'un spectateur“ despre domnitoriulu suntu nisce sgomote false; de ce dara le-ati reprodusu in prim'a pagina fâra nici o reserva si fâra desmintire? Óre spre a discreditá tier'a in ochii puteriloru si a incuragiá pre inimizii ei?

Din norocire inse strainii cá si románii, ve cunoscu cine sunteti si din ce pasiune órba scrieti asemenea lucruri, si nimeni nu va dá credientu aceloru sgomote, cându realitatea le desminte de sine.

Noi ne marginimu dara cá publicisti a ne face datorii de a protestá, numindu si de asta-data procederea oposantiloru nostri perfida si antinationala.

Cetimu in „Vocea Covurluiului“:

Dupa ce a deliberatu multu si cu maturitate, guvernulu anglesu a luat decisiunea energica de a nu luá nici o decisiune. Astfelu numai putemu interpretá hotarirea Angliei de a dá „o adesiune generale“ notei austriace, dar' ca 'si conserva a discutá tóte mesurile de executare. Cu alte cuvinte Angli'a, aflându-se singura; si in presentia unei determinatiuni categorice din partea celoru trei imperie dela Nordu, consimte la ceea ce nu póte impedeá si hotarindu-se sa intre cauta pre unde sa scape. Acést'a s'a intemplat si la 1871 cu ocasiunea revisuirii tratatului de Parisu, cându Angli'a, dupa ce a aruncatu focu si para, n'a mai aruncatu decátu fumu si s'a resemnatu cu docilitate a redeschide marea négra vaselor rusesci.

Not'a austriaca nu e inca cunoscuta in intregulu ei, dara se scie din ea destulu spre a intielege ca e vorb'a de o adeverata interventiu armata. Mai întâiu va trebui sa se numésca o comisiune mista de musulmani si de crestini pentru regularea administratiunei. Insurgentii voru trebui somati sa depuna armele, si de alta parte va trebui sa se inpedece ori ce reactiune din partea musulmaniloru. Va mai trebui inca sa se determine indemnítatile ce va plati guvernulu turecu populatiuniloru decimate si predate; in fine punctulu capitalu, celu mai importantu din proiectu, este sustragerea guvernatorului celoru dóue provincii insurgente dela capriciele autoritatiei suverane, de a face din elu unu guvernatoru pre vietia, cu alte cuvinte de a pune aceste dóue provincii a imperiului otomanu pre calea directa a emancipatiunei.

Tóte aceste casuri constituiescu casuri de interventiu armata, de interventiu materiala; si deci din acést'a putemu intielege incurcatur'a in care se gasesce guvernulu anglesu si reservele ce 'si creaza.

Pána atunci insurgentii afirma din nou ca esista. Astu-feliu o telegrama a nóstra ne spune ca lupte continue au avutu locu intre ei si turci dela 18—21 curentu, cari au esitu in defavórea turciloru ce s'au retrasu cu perderi mari, remánendu calea dela Ragusa la Trebinje in puterea insurgentiloru.

Nimenea nu póte afirmá ceea ce se va intemplá, dara fia-cine póte vedé ca punctele de pre orizontu suntu cu totulu intunecóse. Dea Ddiu sa ne insielámu!

Estrasu

din procesulu verbale al' siedintiei ordinare a Comitétului Asociatiunei transilvane, ténute in 15 Ianuaru 1875 c. n. in Sibiu.

(Urmare)

Mi s'a referatu oficialminte, ca unu singuru membru alu acelei sie-

dintie s'a departatu dintrens'a, dupa ce se luara conclusu asupr'a acuse-loru dlui Dr. Olariu si asupr'a propuneriloru contrarie, primindu-se acestea; ier' ceilalti membrii ai amentitei siedintie, continuandu-si afacerile, au discutat si au deliberatu asupr'a obiecteloru, pentru care propiamente s'au fostu adunatu. Acelu membru alu siedintiei, care esira din ea mai tempuriu, a facutu acést'a — precum insusi mi-a marturisitu — nu din vre-o „indignatiune“, ci numai si singuru din cause privitorie la privatele sele trebuintie personale.

Tóte acestea demustra pâna la evidentia, ca plasmuitoriloru citatei corespondentie din „Tel. Rom.“ nici câtu de putienu nu le-au pasatu de sórtea „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“; cile-a jacutu la inima numaisinguru *compromiterea persóni mele* a presiedintelui si inca a unor'a vechi si demni membri ai Asociatiunei nóstre. Pentru *acea* au transplantatu ei berfelele din „Teleg. Rom.“ si in „Hermannstädter Zeitung“, carea in Nr. seu 5 din estu anu mistifica adevurul inca si mai amaru cá „Tel. Rom.“ si prin „clarissimi“ doctori si profesori de pre lánge dens'a, vrea sa ne dee inca si mai ample invetiaturi, de care „charu Domnului!“ nu avemu nici cea mai mica trebuintia.

Ca autorii articolului din cestiuene n'au avutu altu scopu, compunendulu decátu a compromite cu ori-ce pretiu persóna presiedintelui Asociatiunei nóstre, se vede lamuritu si din *acea*, ca ei au scornitu neadeveruri, cá pre temeiu acelor'a sa póta enuciá la finea articolului cestiuenatu, ca „*actiunea subcomitetului e impededata chiaru prin presiedentulu Asociatiunei.*“

O acusatiauna acést'a onorabilu comitetu! care la momentulu, in care s'aru constatá de adevurata, nu mi-aru mai permite a ocupá acestu locu presidiale.

Interesele Asociatiunei nóstre, de a cárei esistentia si prosperare are fia-care romanu, dara cu deosebire presiedintele ei, a grigi, cá de lumin'a ochiloru sei, aru pretinde in casu, cându eu a-si pune pedeci scopuriloru acelei'a, in modu imperativu, cá se depunu mandatulu, primitu dela adunarea generala, numai decátu, si eu dechiaru serbatoresce, ca voui a corespunde acestei pretensiuni indata, cátu se va constatá de adevurata grav'a invinuire, radicata asupr'a mea prin „Tel. Rom.“!

Binevoiesca onorabilu comitetu a luá la revisiune actele, ce-i stau inainte, si convinsu de adevurat'a stare a lucrului a decide in acést'a cestiuene pentru mine si Asociatiunea nóstra atátu de momentósa! —

§ 3. Ascultandu-se din partea comitetului cu tóta atentiunea aretarea facuta de cátra dlu presiedinte, dlu interpellante Iosifu Sterc'a Siuluti cere, dupa incheierea ei, cuventulu; se dechiaru pre deplinu multiamitu cu deslusirile date de dlu presiedinte, si de óre-ce ataculu in contr'a acestui'a s'a facutu prin diurnalu, propune cá: spre nimicirea invinuiriloru aruncate asupr'a dlui presiedinte, comitetulu se medilocésca publicarea acestui respunsu in diurnalulu, in care s'a facutu ataculu.

Dupa o scurta discusiune, dlu Elia Macellariu face, si comitetulu primisce si radica la conclusu cu unanimitate de voturi — afara de alu dlui Zachari'a Boiu, care intrându numai pre la finea respunsului datu in siedintia, si neavendu cunoscentia despre decursulu lucrului, s'a abstienutu dela votu — urmatori'a propunere.

Comitetulu ia respunsulu dlui presiedinte spre sciintia multiamitória si-si esprima profund'a sea indignatiune, ca se afla in sinulu natiunei in-dividi, cá autorele corespondintiei de dato Sibiu 30/18 Decembre 1875, aparute in „Telegrafulu Romanu“ nr. 101,

(a. tr.) care nu s'a sfitu a pásii in publicitate cu invinuire, pre cátu de grave, pre atátu si de nefundate in contr'a presiedintelui Asociatiunei. Pentru informarea publicului sa se publice atátu interpellatiunea dlui membru Iosifu Sterc'a Siuluti adresata presiedintelui, cátu si intregu respunsulu acestui'a in fói'a Asociatiunei si in „Telegrafulu Romanu.“

Acestu estrasu s'a estradatu prin Sibiu in 27 Ianuariu 1876.

D. P. Barcianu,
secretariulu alu II-lea.

Legea de comerciu

(Urmare)

§ 49. Prin actulu incheiatu de unu procuristu séu de unu prepusu comercialu, in virtutea procurei sele séu a mandatului seu in numele siefului, cestu din urma adeca siefulu dobandesce fatia cu tertii drepturi si devine obligatu.

Nu are locu distinctiunea (deosebirea), ca actulu s'a incheiatu espresu in numele siefului, séu ca numai in urm'a circumstárilor si dupa vointi'a contractantiloru va trebui consideratu cá incheiatu in numele siefului.

Intre procuristi séu prepusii comerciali si intre tertii, unu actu incheiatu nu produce nici drepturi nici obligatiuni.

§ 50. Procuristulu séu prepusulu comercialu nu póte fára voi'a siefului, transferá procur'a séu mandatulu asupr'a altui'a.

§ 51. Procur'a precum si mandatulu de comerciu se potu revocá ori cându, fára cá prin acést'a revocatiune sa se altereze drepturile ce provinu din reportulu de servitiu in fiintia.

Mórtea siefului nu atrage dupa sine stingerea procurei. Mandatulu de comerciu numai atunci se va atinge totu odata cu mórtea siefului, cându a fostu datu espresu numai pentru decursulu vietiei acestui din urma.

§ 53. Cine va incheiá o afacere comerciala in calitate de procuristu séu de prepusu comercialu fára a fi primitu procuratiune séu mandatu, totu asemenea unu prepusu comercialu, care la incheierea unei afaceri va trece preste limitele mandatului seu, acesti'a toti voru fi responsabili fatia cu a trei'a persóna interesata, conformu dreptului de comerciu; partea interesata va puté actioná (da in judecata) pe contravenientulu dupa voi'a sea séu pentru daune — interese (despagubire) séu pentru aduce-re la indeplinire a contractului.

§ 53. Unu procuristu séu unu prepusu comercialu autorisatu cu gestiunea intréga a unei profesiuni de comerciu, nu va puté face comerciu, fára autorisatiunea siefului seu, nici pentru propiulu seu contu nici pentru contulu altui'a.

Autorisatiunea siefului se va presupune chiaru si atunci, cându la defierea procurei séu a mandatului erá sciutu, ca procuristulu séu prepusulu comercialu esercitá vre-unu comerciu pentru contulu seu, séu pentru contu strainu, si déca in tóte aceste nu se conditionase abandonarea acestei intreprinderi.

Cându procuristulu séu prepusulu comercialu va calcá acést'a prescriere, siefulu va puté reclamá daune — interese pentru prejudiciulu suferitu. Siefulu este autorisatu, cá operatiunile, procuristulu séu prepusulu comercialu le-a facutu pe contulu propriu, adeca alu procuristului séu alu prepusului comercialu, sa le considere cá incheiate pe contulu seu, adeca alu siefului.

Dispositiunile de susu suntu valibile si in privinti'a comisiloru.

§ 54. Dreptulu siefului de a considerá — in casurile paragrafului precedente — operatiunile cá incheiate pe contulu seu si de a reclamá daune — interese se stinge dupa trecerea

unui terminu de 3 luni, socotitu din momentulu, cându siefulu a avutu sciintia despre contractarea operatiunei. Titlulu VI. Despre personalulu de adjutoriu.

§ 55. Reporturile de servitiu si drepturile de salariu (léfa) si de sustentatiune ale personalulu de adjutoriu (comisi, ucenici) voru formá obiectulu liberei conventiuni. In lips'a unei asemenea conventiuni se voru aplicá, pre lánge observarea divergentieloru stipulate de acést'a lege, dispositiunile capit. 3, 5 si 6 din legea de profesiuni (art. de lege VIII din an. 1872).

§ 56. Unu adjutore de comerciu, care va fi impededatu cându-va prin vre-o nenorocire fára vin'a sea dela indeplinirea servitiului seu, nu va pierde din acést'a cauza drepturile sele la salariu, si sustentatiune. De acestu beneficiu se va bucurá inse numai pe terminu de 6 septamani.

Reportulu de servitiu intre siefu si intre prepusulu comercialu se va puté suspende de fia-care dintre párti dupa o congediare (prenunciare) prealabile de 6 septamáni, déca prin contractu nu va esiste unu terminu mai lungu séu mai scurtu de congediare.

In privinti'a adjutorelui de comerciu insarcinatu cu agende mai importante, in speciale in privinti'a contabililoru si a cassariloru, terminulu de congediare reciproca este ficsatu pre trei luni.

Dispositiunile acestui paragrafu se aplica si in casu de falimentu alu siefului.

§ 58. Adjutorele de comerciu va puté suspende reportulu seu de servitiu si fára congediu:

1. cându siefulu nu va indepliní obligatiunile contractate;

2. cându siefulu, substitutulu seu séu membrii familiei sele voru vatamá prin maltratate fisica pe adjutorele comercialu séu voru comite o lesiune (vatemare) grava a onórei lui.

3. déca cineva din circumstantie, cari la incheierea contractului nu erau latente, voru aparé puse in periculu sanetatea séu viati'a ajutoriului comercialu prin continuarea raportului de servitiu.

Drepturile ajutoriului de comerciu la salariu si sustentatiune, in aceste casuri, voru remanea in vigóre pentru intregulu terminu de concediu.

§ 59. Ajutorele de comerciu va poté fi departatu fára concediu indata:

1. Déca va abusá de increderea siefului seu, punendu astfelu in periculu interesele intreprinderi;

2. Déca va face comerciu pentru contulu seu, séu pentru contulu unei a trei'a persóna, fára autorisatiunea siefului;

3. Déca nu-si va indeplini obligatiunile séle;

4. Déca va fi condamnatu la inchisóre pre unu terminu mai lungu de trei dile, séu déca fára autorisatiunea siefului si fára cauza legitima va lipsi mai multu de cátu 3 dile dela postulu seu;

5. Déca va fi incapabilu de a-si indepliní detoriele servitiului, la care s'a obligatu;

6. Déca prin unu morbu mai indelungatu va fi retienutu dela servitiulu seu;

7. Déca va suferi de unu morbu scarbosu séu contagiosu;

8. Déca va deveni culpabilu cátra siefulu ori substitutulu lui ori cátra membrii familiei lui prin maltratate fisica séu prin lesiune (vatemare) grava a onórei lui.

9. Déca prin nebagare de séma, admonitu fiindu, va pune in periculu siguranti'a casei séu a stabilitementului de comerciu;

10. Déca prin cupiditate (pofa) de castigu va comite o crima.

Se va decide in sensulu §-lui 56, déca in casurile din aliniatele 6 si 7,

dupa circumstantiele aparinti, se voru cuveni ajutorelui de comerciu salariu si sustentatiune.

§ 60. Dispositiunile acestei legi nu se referu la anele persóna, cari facu servitiu de manoperari la o intreprindere comerciala.

Titlulu VII. Despre societatile comerciale in generalu.

§ 61. De societáti comerciale se considera:

1. Societáti in nume colectivu;
2. Societáti in comandita;
3. Societáti pre actiuni;
4. Asociatiunile mutuali.

§ 62. Intrunirile de a intreprinde pre profitu si pre perderea comuna un'a séu mai multe operatiuni speciale de comerciu, nu suntu supuse dispositiuniloru acestei legi, cari tractéza despre societáti de comerciu.

Déca nu va fi stipularea altumintrea prin conventiune, toti participantii la o asemenea intrunire voru fi obligati a aportá (a aduce bani) in reportu egal la intreprinderea comuna; profitulu si perderea in lips'a altoru conditiuni se va împárti pre capete.

In afacerile, pre care unu participantu le au incheiatu cu o a trei'a persóna; participantulu singuru va deveni indreptatitu si obligatu fatia cu a trei'a persóna. Candu in sa unu participantu va fi vorbitu totu-odata in numele si din ordinulu celorlalti, séu, cându voru fi tractatu toti participantii in comunu séu printr'unu mandataru comunu, atunci fie-care dintre participantii va fi solidariu indreptatitu si obligatu fatia cu a trei'a persóna.

Dupa terminarea operatiunei comune participantele, care a geratu (portatu) afacerea, va trebui se dó contu celorlalti participantii. Totu-odata este obligatu a efectúa lichidatiunea.

§ 63. Societáti de comerciu sub ratiunea (firm'a) loru potu dobandi drepturi, contracta obligatiuni, cásciga drepturi de proprietate si alte drepturi asupr'a imobiliiloru si ia casuri de litigiu (procesu) potu fi actori si actionati.

Despre societáti de comerciu in nume colectivu.

Capu I. Despre infiintarea societáti.

§ 64. O societate in nume colectivu existe, cându dóue séu mai multe persóna esercitéza o profesiune de comerciu sub ratiune comuna si cu obligatiune neliminata (netiermurita si solidaria).

Spre validitatea conventiunei de societate nu se esige (recere) nici unu actu inscristu nici alte formalitati.

§ 65. Infiintarea unei societáti comerciali in nume colectivu trebuie anunciata la inceperea afaceriloru din partea asociatiloru pentru inscrierea in repertoriale de comerciu la acelu tribunalu, in alu cárei circumscrip-tiune va avé sediulu seu, si inca la fia care tribunalu, in alu cárei circumscrip-tiune va avé o sucursala (filiale).

Anunciulu trebuie se contiena:

1. Numele, positiunea sociale si domiciliulu fia-cáru'á dintre asociati;

2. Ratiunea societáti si loculu, unde si va avé sediulu;

3. Epoc'a de cându s'a infiintiatu societatea;

4. Déca va existe conditiunea, ca sa fia reprezentata numai de unulu séu de unii dintre asociati, trebuie se contiena inndicatiunea, carele séu cari suntu destinati pentru acést'a, totu asemenea se va indicá, déca dreptulu de reprezentatiune se va esercitá in comunu.

§ 67. Anuciurile mentionate in paragrafele precedente, cari voru trebui inscriste cu intregulu loru cuprinsu in repertoriale de comerciu, se voru subsamná de toti asociatii cu propri'a loru mâna dinaintea tribunalului, séu se voru susterne in forma autentica.

Asociații, cari voru reprezenta societatea, voru legaliza totu odata subsemnatura lor dinaintea aceluiași tribunale, seu le voru susterne in forma autentica.

Capu II. despre reportulu juridicu între asociati.

§ 68. Raportulu juridicu între asociati se reguleza mai intai prin conventiunea de societate, deca inse conventiunea nu ar cuprinde nici o dispositiune referitoria la acestu raportu, voru servi de base dispositiunile acestei sectiuni.

§ 69. Aportandu-se in societate bani seu alte lucruri consumabile, seu supuse schimbarei, aceste obiecte voru deveni proprietatea societatii: acesta regula se refere si la lucruri neconsumabile seu cari nu suntu supuse schimbarei, deca s'a aportatu in societate cu o certa valoare de estimatiune, afara deca se va fi operatu estimatiunea numai cu scopu de a se ficsa partea de profitu.

In casuri dubioase se presupune, ca — obiectele mobile și imobiliare — cari pana atunci erau proprietatea unui'a dintre asociati, dara care se afla trecute in inventariulu subsemnatu de toti asociatii — au devenitu proprietatea societatii.

§ 70. Nici unu asociatu nu este obligatu a augmenta (mar) aportulu seu preste suma ficsata prin contractu, nici nu este silitu a complecta aportulu, ce aru p diminuat prin perderi.

§ 71. Societatea raspunde pentru spesele ce face unu asociatu in afacerile societatii, pentru obligatiunile, ce le contracteaza in sarcina ei, si pentru perderile ce le sufero imediatu prin operatiunile lor seu prin riscurile inseparabile de densa.

Asociatulu poate reclama interese pentru banii avusanti din diu'a avansului, inse pentru ostenela sea la cestiunea afacerilor societatii nu i se cuvine nici unu dreptu de indemnizare, afare de casulu mentionatu in § 84.

§ 72. Fia-care dintre asociati este obligatu a aplica in afacerile societatii aceluiași zelu si aceasi ingrigire pre cari le aplica ee ordinariu in propriile se afaceri.

Fia-care dintre asociati este responsabilu societatii pentru dauna ce ea aru fi suferitu prin culpa lui; elu nu va pote compensa acesta dauna prin acele avantaje, ce aru fi procuratu societatii in alte casuri prin zelulu seu.

(Va urmá)

Varietáti.

*** *Despre dilele din urma ale lui Franciscu Deak* s'au stracuratu prin foile publice scrii varie, mai multu seu mai putienu exacte. Dela craciunu, cu deosebire dela anulu nou incoco starea pacientulu deveni totu mai ingrigitoria. La 21 Ianuaru 'la cuprinse o slabitiune mare, amicul seu intimu cont. Mikes si nepotulu seu B. Vörösmarty impreuna cu mediculu Dr. Kovács, care a aretatu o ingrigire afabila pentru vieti'a marelui barbatu, era de fatia langa densulu. Deak facu semnu amicului si nepotului seu sa se departeze spre a se consulta cu mediculu despre starea sea. In urm'a acestei consultari episcopulu Ronay cerceta pre pacientu a dou'a di si i asculta marturisirea. Din diu'a acest'a morbulu deveni totu mai acutu, la 28 Ian. inainte de amedi pacientulu ceru hartia, se pare ca vrea sa-si faca testamentulu, dara din cele ce a scrisu abia se pote ceti cuventulu „vointi'a mea“ — dupa acest'a intinse mana celor ce-lu impresora spre a-si lua diu'a buna. Dupa amiedi a revenitu la consciinta, scrise pre o tabla ca de mai multe dile e turbu-

ratu in continuu, averea sea o danepotului seu, care va folosi din trens'a o parte spre depurarea datorieloru, iera alt'a spre scopuri bune. Mai tardiu inse pacientulu slabi din ce in ce, asiá incatu se prevedea apropierea catastrofei. La trei patrarie pre 11 ore marele patriotu si dede sufletulu seu in manile creatorului.

Deak presimtise apropierea sferisitului, dupa cum se vede din impregiurarea amintita, ca si-a luat diu'a buna dela cei ce sta impregiurulu seu. Densulu a suferitu cu constantia dorerile ce-lu torturau, nimene nu la auditu tanguinduse, numai odata lamenta, ca aru fi meritatu pote o sorte mai buna.

Reposatulu suferindu de inima inca din anii cinci dieci a consultatu pre mediculu Skoda din Vien'a, care a constatat congestiune de sange spre inima si abormitati in circulatiunea sangelui, din cari s'au dezvoltatu suferinti'a de anima, morbulu de care a suferitu si neuitatulu nostru arhiepiscopu Siagun'a. La 1872 fiindu cu actualulu ministru de finantie la mum'a acestui'a in Taplanfalva cadu in urm'a convulsiunilor de anima intr'o epilepsia si mediculu Dr. Kovács constata inca pre atunzi caracterulu acutu alu morbului.

* *Schimbare in ministeriulu ung.* Se vorbesce ca ministrulu de comerciu E. Simonyi demissionéza. De urmatoriu alu seu se dice ca e designatu Lad. Corizimici deputatulu Ognei.

* Directiunile drumurilor de feru au scadiutu cu 5% tarifa de class'a a dou'a si a trei'a pentru cei ce voru sa asiste in Budapesta la immormmentarea lui Deak.

* *Deputatiunea camerei advocatilor* din Sibiu carea a fostu in cestiunea limbei la ministerlu ne spune o foia din locu ca a sositu acasa sanatosu.

** *Multiamita publica.* Parintelui Teodoru Siandoru din comun'a gr. or. Cuesdiu protopr. Turd'a superior, sustiene prin industri'a sea cea mare de lemne, din muntii sei, unu numeru insemnatu din poporatiunea cea forte scapatata in acestu tempu criticu financiaru; impartindu sute de fioreni pre tota septamana, atatu la dileri, catu si la ducetorii de bradi si scanduri la tiermi Muresiului.

Demnului barbatu si marinosului parinte Siandoru nu-i lipsesce nici voi'a de a ajuta, atatu pre singurateci, catu si pre corporatiuni, respective pre bisericele din juru, si prin acest'a a-si face unu nume nemuritoriu.

In ver'a anului espiratu 1875 p. e. la edificarea unei noue biserici gr. or. in comun'a Dumbrava, au sucursu cu ajutoriulu seu insemnatu, atatu banalu, catu si cu unu numeru insemnatu de scanduri si alte lemne trebuincioase.

Acum'a de presentu, au datu voie poporenilor din Ded'a a alege din muntii dsele dupa placu bradii, ce voru face trebuinta, pentru pregatirea siendileloru de lipsa, la redicarea unui coperisulu nou in loculu celui vechiu, pre biserica din acest'a comuna.

Surprinsi deci de bunatatile acestui barbatu, ce face si de altmintrenia onore romanimeii in genere, iera preotimei din acestu tinentu in specie cu averea sea cea colosala, poporeni din Ded'a aducu prin subscrisulu multiamirile lor cordiali publice parintelui Teodoru Siandoru din Cuesdiu.

Mateiu Radu, invet. gr. or. in Ded'a.

** *Balulu domnescu in Bucuresci* dela 10 ale curentei a fostu splendidu si a duratu pana 4 ore despre diua. Intre orele 10 si 11 a aparutu Mari'a sea domnitoriulu in salonulu celu mare, care era ocupatu de dame si domnisiore in toalete forte elegante si de unu gustu distinsu si variatu, de membri corpului diplomaticu, dni ministri,

oficieri de tota arm'a, inalti demnitari ai statului, deputati, senatori, consilieri, publicisti si deferite persone distinsu si numerosi invitati din societate. Cu acesta ocaziune Mari'a sea, cu afabilitatea-i cunoscuta, a adresatu cuvinte gratioase si a convorbitu cu diferite persone candu dantiulu a fostu intreruptu si damele cu gavalerii au descinsu in sala supeului eschisu ce a fostu servitu.

Dupa supeu a reinceputu dantiulu si cotilionulu si a duratu pana pre la orele 4.

** *Unu atentatu* infam u a avutu locu eri contra dlui L. Catargi, presedintele consiliului de ministri. Unu individuu, anume Paraschivescu Mosioiu, fostu sub-prefectu in judetiulu Cahulu si in urma siefu de birou la politia capitalei, departatu pentru delapidari si abusuri, solicitu continuu a i se da unu postu. Refusandui-se cererea, eri, pre candu d. presedinte alu consiliului se ducea la Camera si se afla deja sub gangulu metropoliei, acelu individuu 'lu acostéza si 'lu lovesce cu unu betiu. Parentu-se cu bratiulu, d. presedinte a fostu forte putienu atinsu cu verfulu betiului la obrazu, incatu se afla deplinu bine. Culpabilulu a fostu imediatu prinsu si datu pe mana justitiei. Adunarea aflandu despre acestu miserabilu atentatu, a exprimat in unanimitate, dupa o motiune a dlui colonelu Manu, regretele sele pentru acesta nenorocita intemplantare, la care a respunsu d. ministru de resbelu, exprimandu recunoscintia adunarei in numele intregului cabinetu.

** *Portareii.* — Cuventulu „portarelu“ insemnedia literalmente paditoriulu unei porti seu usi si se aplica si astadi, in acestu sensu, la unele servicii. Oficierii ministeriali, insarcinati cu semnificari necesare atatu la instructiunea proceselor cum si executarea sentintieloru, n'au luat de catu in secolulu alu 18-lea titlulu de portareii.

Acesta institutiune, fara de care n'aru fi posibila justitia, se gasete la tote poporele anticitatiei. La Ebrei *sophestim* seu judecatorii orasielor au avé sub ei oficieri insarcinati a le esecuta ordinele. Ei erau numiti *sotirim*. „Asiediati langa tribunalulu, dice Pastoret, tieneau in mana biciulu seu batiulu spre a lovi pre criminali candu se pronuntia condamnarea.“ La Rom'a portareii se numiau aparitores, viatores, statores, etc. In generalu erau sclavi liberati.

Acesta institutiune a trecut totu in stare rudimentara la poporele din evulu mediu si chiaru moderne. Numai in tempurile nostre erau omeni ignoranti si brutali intru catu-va, dara acest'a era caus'a tempului; inse, cu catu necesitatile ordinei sociale s'au simtitu mai bine, cu atatu si portareii au trebuit sa se confirme cu tempulu. Astadi avem portareii mai instruiti si, putem dice, delicati. Mai de multu erau insultati si huiduiti, si de aceea trebuiau sa raspundia totu pre asemenea tonu; astadi s'au camu stersu preventiunile contra acestor oficieri publici cari exercita in modu onorabilu functiuni utile si indispensabile, deci si ei au devenitu ce suntu actualmente.

** *Tesaurulu dela Petroas'a.* Afamu cu placere ca politia, prin inteligentia si activitatea sea, a descoperitu si acelu sferu de tava si bratiar'a de auru cu inscriptiune, care facu parte din tesaurulu dela Museu ce fusese furatu de vestitulungasiu Pantazescu. De si bratiar'a a fostu taiata de argintariulu la care s'au gasitu aceste bucati, dara din norocire a scapatu tocmai partea ce continea interesant'a inscriptiune ce era pe acea bratiara. Argintariulu acelu e arestatu ca complice seu tainuitoriu de lucruri furate si-si va lua pedeps'a ca si ajutoriulu principalu.

Astu-feliu acelu pretiosu tesauru, unicu in Europa, s'a restituit in intregulu seu Museului nationalu.

Preturile din piatia.

Sabiu 16/28 Ianuaru. *Grâu* o hectolitra, calitatea cea mai buna, 6 fl. 10, de mijlocu 5 fl. 60, inferioara 5 fl. 70; *grâu mestecat* cual. cea mai buna 4 fl. 70, de mijlocu 4 fl. 30, inf. 3 fl. 90; *secara*, cual. cea mai buna 3 fl. 70, de mijlocu 3 fl. 50, inf. 3 fl. 30; *orzu* 3 fl. 50; *ovesu* 2 fl. 60—2 fl. 20; *cucuruzu* (porumbu papusoiu) 2 fl. 40; *cartofi*, 85 xr.; *mazare* litr'a 14 xr.; *linte* 17 xr.; *fasole* 9; *fenu* 50 chilogr. 95 xr. — 1 fl.; *lemn* de focu unu metru cubicu 3 fi. 50 *lemn* vertése si 2 fl. 80 *mestecate*. — *Lumini* de seu 57 xr. chilogr., *sapunu* 46 xr.; *carne* de vita 32, 30, 28; *de vitielu* 32—28 xr.; *de porc* 38—36 xr., *slanina* 60 xr. chilo.

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Ianuaru (1 Febr.) 1876

Metalicele 5%	68 70
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	73 70
Imprumutulu de statu din 1860	111 50
Actiuni de banca	879 —
Actiuni de creditu	191 20
London	114 35
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 75
„ „ „ Temisioreno	74 25
„ „ „ Ardelenesci	74 75
„ „ „ Croato-slavone	89 —
Argintu	104 20
Galbinu	5 40
Napoleonu d'auru (poli)	9 18

Concursu.

Spre ocuparea statiunei de capelanu langa veteranulu parochu din suburbiulu inferioru Port'a turnului in Sibiu prea onoratulu domnu asesoru consistoriale Petru Badila, dupa incuviintierea prea Veneratului consistoriu archidiececanu dto 18 Septembrie 1875 nr. 26 42, se deschide prin acest'a concursu pana in 15 Februaru a. c.

Fiitoriulu capelanu va avé jumatate din tote venitele parochiale, cari dupa casele stolari, portiunea canonica, casa parochiale si dupa venitele accidentali se apropia la suma unei parochii de clas'a I.

Dela fiitoriulu capelanu se cere, ca neconditionatu se locuiesca in casa parochiala, carea e situata nemidlocitu langa biserica, e de zidu cu trei incaperi, curte, siura si gradina de legumi, si carea i-se va computa in venitu cu 80 fl. pre anu.

Concurrentii, cererile lor bine instruate dupa statutulu organicu § 13 si dupa dispositiunile provisorie pentru regularea parochieloru in archidiececa din 1873 § 16 lit. b. pana la terminulu prefiptu, sa le inainteze la presidiulu scaunului protopresbiterale alu Sibiuului I.

Sibiu in 12 Ianuaru 1876.

Comitetulu parochiale in contielegere cu par. protopresbiteru.

Concursu.

Fiindu-ca la cererea parochului Alecsiu Fratesiu, si a poporului din opidulu Presmeru, maritulu consistoriu archidiececanu la 13 Martie 1875 nr. 436/B. a incuviintiatu instituirea unui capelanu, care sa fia totu-odata si invetiatoriu de cl. a III ca diriginte asiá se escrie concursu pana la 8 Februaru a. c. in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele suntu:

a) din caus'a alodiala in bani, cuartiru si bucate 430 fl. v. a.

b) din didactru, dela morti, masle si alte accidentii 70 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a-si asterne suplicele instruate in sensulu statutului organicu pana la terminulu indicatu la subscrisulu, de sine se intielege, ca concurrentii voru documenta, ca au absolvatu celu pucinu 4 clase gimnasiale, apoi cursulu pedagogico-teologicu-cu atestatu de calificatiune, si ca a servitu 2—3 ani ca invetiatoriu.

Brasiovu in 8 Ianuaru 1876. —

Pentru comitetulu parochiale:

Ioanu Petricu m. p.
Protopresbiteru gr. or.